

HÜDA PAR

TAMAMEN YENİ, SİVİL VE ADİL BİR ANAYASA

12 Eylül darbe Anayasası toplumun ihtiyaçlarını karşılamaktan oldukça uzaktır. Bu anayasa topluma silah zoruyla giydirilmiş bir deli gömleği gibidir. Halkın büyük çoğunluğunun talebi tamamen yeni ve sivil bir anayasadır.

Vesayetten ve ideolojiden arınmış, sivil ve adil bir anayasa acilen yapılmalıdır. HÜDA PAR olarak 2017 yılında yapılan referandumda değişikliğe destek vermemizin en önemli nedenlerinden biri bu değişikliğin tamamen yeni bir anayasa yapmanın yolunu açacak olmasıydı.

Tamamen yeni sivil bir anayasa yapmak mümkündür. Bu fırsat heba edilmemelidir.

Seçkin ve vesayetçi bir azınlık dışında nerdeyse her kesimin müşteki olduğu, adaletsizliklerin kaynağı olandarbe anayasasından kurtulup herkesin hak ve hürriyetlerini güvence altına alan, mevcut ve gelecek nesiller için insan onuruna yaraşır bir hayatı mümkün kılacak yeni bir anayasa yapım süreci, siyasi partiler için bir samimiyet testidir.

Yuvarlak bir masa etrafında, “olmazsa olmaz” ve “kırmızıçizgileri” olmayan, “ön şartsız” bir biçimde, anayasanın toplumsal sözleşme olduğu bilinciyle toplumun bütün temsilcileribir araya gelmelidir.

Metinde mutabakatın sağlanabilmesi için siyaset kurumu temsilcileri dil ve üsluba azami derecede dikkat etmelidir.

Yeni anayasanın başlangıç bölümü kısa ve öz olmalıdır. Etnik vurgu yapılmaksızın insani hak ve hürriyetlere kuvvetli bir vurgu yapılmalıdır.

Anayasalar, Devletin kurumlarını, bu kurumların işleyişini ve birbirleriyle ilişkilerini düzenleyen; vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini güvenceye alan metinlerdir. Başka bir ifade ile anayasa, devlet teşkilatlanmasının dayandığı temel ilkeleri gösterir.

Adalet mülkün temelidir. Devletin temeli adalettir. Öyleyse devlet teşkilatlanmasının temel ilkesi “adalet” olmalı, yeni anayasanın bütün maddeleri adalet gözetilerek kaleme alınmalı, adaletin hiçbir şeye feda edilemeyeceği ve edilmediği fiilen gösterilmelidir.

Darbe anayasasından kurtulup tamamen yeni, sivil ve adil bir anayasayı birlikte hazırlayıp yürürlüğe koyma ümidiyle...

HÜDA PAR

1 - YENİ ANAYASA İDEOLOJİ DAYATMAMALIDIR

Yeni anayasa herhangi bir ideoloji dayatmamalıdır. Hem seçilecek milletvekillerinin hem de devletin değişik kademelerinde görev alacakların yemin metni değiştirilmelidir. Bir ideolojiye bağlı kalınacağına değil, toplumun faydasına çalışılacağına yemin edilmelidir.

2 - ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLEMEZ HİÇBİR MADDESİ OLMAMALIDIR

Yeni anayasanın değiştirilemez hiçbir maddesi olmamalı, aklına ve sağduyusuna güvendiğimiz gelecek nesillerin iradesine ipotek konulmamalıdır. Cumhuriyetin, bin yılı aşkın bir geçmişin mirası üzerine bina edildiği unutulmamalı; 1921,1924 ve hatta 1961 anayasasında olmayan, 1980 askeri darbesi sonrasında “değiştirilmesi teklif dahi edilemez” maddeye yapılan ilavelere “kurucu irade” muamelesi yapmak gibi bir yanlışa düşülmemelidir.

3 - VATANDAŞLIK TANIMI ETNİK AİDİYETE GÖRE YAPILMAMALIDIR

Yapılacak yeni anayasada temel hak ve hürriyetlerin düzenlendiği kısımda “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkesin bu haklardan eşit bir şekilde yararlanmasının temini devletin görevi, yükümlülüğü, varlık ve meşruiyet nedenidir.” şeklinde bir madde veya fıkraya yer verilmelidir. Böylece hem vatandaşlık tanımı ile ilgili tartışmaların son bulması sağlanmış hem de hak ve hürriyetlere kuvvetli bir vurgu yapılmış olur.

4 -VESAYET KURUMLARI YENİ ANAYASADA YER ALMAMALIDIR

Darbecilerin anayasaya yerleştirdiği en önemli vesayetler resmi ideoloji vesayeti, askeri vesayet ile bürokratik vesayettir. Tüm vesayetlerin ve vesayet kurumlarının yasal dayanağı ve kaynağı darbe anayasasındaki ideolojik vesayettir. Darbecilerin ideolojik vesayetin muhafızı olarak anayasaya yerleştirdiği vesayet kurumları anayasal kurumlar olmaktan çıkarılmalıdır.

5 - HİÇ KİMSE İNANCINA AYKIRI DAVRANMAYA ZORLANMAMALIDIR

İnanç ve ibadet hürriyeti sağlanmalı; hiç kimsenin dini inancının emir ve yasaklarına aykırı davranmaya zorlanamayacağı anayasal teminat altına alınmalıdır.

6 -ASGARİ ÜCRETEN VERGİ KESİLMEMELİDİR

Asgari ücretin, işçi ile birlikte bakmakla yükümlü olduğu ailesinin de temel ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek ücret olduğu belirtilmelidir. Sosyal devlet olmanın bir gereği olarak asgari ücretten vergi kesilemeyeceği anayasal bir hüküm haline getirilmelidir.

7 - TEMEL İHTİYAÇ MADDELERİNDEN VERGİ ALINMAMALIDIR

Vergi oranlarının artırılmasının ancak meclis kararıyla mümkün olabileceği ve temel ihtiyaç maddelerinin vergiden arındırılacağı da anayasal bir hüküm haline getirilmelidir.

1 - ANAYASA, BÜTÜN VATANDAŞLARI BİR ANA GİBİ KUCAKLAMALIDIR

Yapılacak yeni anayasada milletin kültürü, inanç değerleri, ihtiyaçları, talepleri ve farklılıkları dikkate alınmalıdır. Yeni anayasa ana kucağı gibi olmalı; toplumun bütün kesimlerini kucaklamalıdır. Hiçbir vatandaşın ötekileştirilmesine yol açmayacak şekilde hak ve adalet ölçüsü gözetilerek yapılmalıdır.

2 - ANADİLDE EĞİTİM HAKKI TEMİNAT ALTINA ALINMALIDIR

Anadilde eğitim herkes için insani bir haktır. Bu hak anayasada teminat altına alınmalıdır.

3 - KADINLARI VE AİLE KURUMUNU KORUYAN TEDBİRLER ALINMALIDIR

Toplumun temeli ailedir. İnsanın ilk öğretmeni ailesidir, toplumu yetiştiren kadındır. Kadınlar ve çocuklar şiddetten ve her türlü istismardan, aileler dağılmaktan korunmalıdır. Evlilik ve aile kurumunun her yönüyle teşvik edilmesi ve desteklenmesi gereklidir. Aile yapısının korunması toplumun ve geleceğimizin korunmasıdır.

4 - GENÇLİK FUHŞİYATTAN VE KÖTÜ ALIŞKANLIKLARDAN KORUNMALIDIR

Gençler geleceğimizdir. Devlet gençleri bir hazine gibi korumalı, kendi kültürüne yabancılaşarak yozlaşmasının önüne geçmelidir. Gençlerin manevi değerlerine bağlı, ahlaklı, bilgili, sağlıklı ve faydalı fertler olarak yetişmelerini sağlamak devletin görevidir. Eğitim politikalarının bu amaç gözetilerek düzenleneceği anayasal hüküm haline getirilmelidir. Devlet gençleri, ruhsal ve bedensel gelişimlerini olumsuz yönde etkileyen alkol, uyuşturucu ve kumargibi her türlü bağımlılıktan ve ahlaksızlıktan korumalıdır.

5 - TEMSİLDE ADALET SAĞLANMALIDIR

Seçim barajının kaldırılması, temsilde adaletin gereğidir. Yönetimde istikrar için temsilde adaletin feda edilmesi anlamına gelen seçim barajının uygulanamayacağı, anayasal bir kural haline getirilmelidir.

6 - KUVVETLER AYRILIĞI GÜÇLENDİRİLMELİDİR

Kuvvetler ayrılığı güçlendirilmeli, yargının tarafsızlık ve bağımsızlığı tam olarak sağlanmalıdır. "İslah Edilmiş Başkanlık Sistemi" ile Meclisin yetki ve itibarı artırılmalıdır.

7 - DENK BÜTÇE ZORUNLU OLMADIR

Çocuklarımızın gelirini şimdiden harcama hakkımız yoktur. Borç ve faiz sarmalı, ülkelerin bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü tehdit eder boyutlara gelmiştir. Bu gerçeği göz önünde bulundurarak denk bütçe yapılması, gelirlere fazla harcama yapılamaması anayasal bir hüküm haline getirilmelidir.